

Kes ei pea sotsiaalmaksu avansilisi makseid tasuma

FIE ei pea sotsiaalmaksu avansilisi makseid tasuma, kui:

1. ta on riikliku pensioni saaja või osalise töövõimega isik või õppur ravikindlustuse seaduse § 5 lg 4 tähenduses (põhiharidust omandav isik, üldkeskharidust omandav isik, kutseõppe tasemeõppes õppiv isik, eesti alalisest elanikust üliõpilane, v.a doktoranditoetust saav isik);
2. ta on alla 19-aastane isik;
3. **ta alustab või lõpetab tegevuse kvartali jooksul**

Kui FIE alustab või lõpetab ettevõtluse kvartali jooksul, maksab ta avansilisi makseid nende päevade eest, millal ta on FIE-na registreeritud.

Kui punktides 1 ja 2 nimetatud avansiliste maksete kohustusest vabastamise tingimused on täidetud mitte kogu kvartali jooksul, vaid üksnes teatud perioodil kvartalis, siis rakendatakse proportsiooni.

Kui isikul on maksukohustus osade kvartali päevade eest, siis:

- leitakse päevade arv, mille eest maksukohustus tekkis (liidetakse kokku kõik maksuvabastusega katmata päevad);
- leitakse antud kvartali tegelik päevade arv;
- arvutatakse makse päevapõhiselt – kvartali makse jagatakse kvartali päevade arvuga ning korrutatakse maksukohustuse päevade arvuga.

Näide

Maksukohustus tekkis 50 päeva eest ja antud kvartalis on 91 päeva – maksukohustus arvutatakse nii: $717,75 \text{ eurot} \div 91 \times 50 = 394,37 \text{ eurot}$.

4. **tema eest maksab sotsiaalmaksu tööandja või riik või kohalik omavalitsus**

Kui FIE eest maksab sotsiaalmaksu tööandja või sotsiaalmaksuseaduse § 6 alusel riik, linn või vald ning kui see summa on 2024. a vähemalt 717,75 eurot kvartalis, siis ei pea FIE sotsiaalmaksu avansilisi makseid maksma.

Kui tööandja, riik, linn või vald maksab FIE eest sotsiaalmaksu vähem kui 717,75 eurot, siis peab FIE ise puudujääva osa tasuma. Tasutud sotsiaalmaksu võetakse arvesse summeeritult alates kalendriaasta algusest. Kui tööandja või riigi tasutud sotsiaalmaksu summa on suurem kui antud kvartali avansilise makse kohustus, siis kandub selles kvartalis kasutamata tööandja/riigi sotsiaalmaks järgmiste kvartalite maksukohustuse vähendamiseks, **kuid mitte tagasiulatuvalt eelmiste kvartalite maksukohustuse vähendamiseks.**

Näide

FIE II kvartali maksukohustus on 200 eurot. Kontrollitakse 2024. a märtsi-, aprilli- ja maikuu tööandja/riigi tasutud sotsiaalmaksu summasid. Oletame, et tasutud sotsiaalmaksu kogusumma on 350 eurot, siis FIE lõplik II kvartali avansilise makse kohustus on 0 ja kasutama jääk on $350 - 200 = 150$ eurot. Seda kasutamata jääki saab kasutada järgmiste kvartalite katteks.

III kvartali maksukohustus on FIE-l 300 eurot. Kontrollitakse 2024. a juuni-, juuli- ja augustikuu tööandja/riigi tasutud sotsiaalmaksu summasid. Oletame, et tasutud sotsiaalmaksu summa on 50

eurot, siis lõplik III kvartali avansilise makse kohustus FIE-I on $300 - 150$ (eelmise kvartali jääk) – 50 (III kvartalis tasutud) = 100 eurot.

Sotsiaalmaksu avansilise makse summa arvestamisel saab abi Maksu- ja Tolliameti teenindusbüroodest või e-MTast.